

Pārstāvība Eiropas Cilvēktiesību tiesā

Publicēts: 21.07.2021.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa (Tiesa) ir 1950.gadā izveidota reģionāla cilvēktiesību aizsardzības institūcija. Tiesa izskata sūdzības par iespējamiem [Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas](#) (Konvencija) un tās papildprotokolu pārkāpumiem, kā arī sniedz konsultatīvus viedokļus par Konvencijas vai tās papildprotokolu interpretāciju.

Latvija ir Konvencijas dalībvalsts kopš 1997.gada 27.jūnija, un ikvienai personai ir tiesības iesniegt sūdzību par iespējamiem Konvencijā vai tās papildprotokolos garantēto tiesību un brīvību pārkāpumiem Latvijā. Vienlaikus jāņem vērā, ka, ratificējot Konvenciju, Latvija iesniedza atrunu par Konvencijas 1.protokola 1.pantu (tiesības uz īpašumu), izslēdzot no Tiesas jurisdikcijas jautājumus, kas skar īpašuma reformu, kas regulē PSRS veiktās aneksijas laikā nacionalizēto, konfiscēto, kolektivizēto vai citādā veidā nelikumīgi ekspropriēto īpašumu atdošanu vai kompensācijas izmaksu bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kā arī lauksaimniecības uzņēmumu, zvejnieku kolhozu un valsts un pašvaldību īpašumu privatizāciju

Ik gadu pret Latviju kā valsti-atbildētāju iesniegto sūdzību skaits ir mainīgs, tas svārstās no aptuveni 230 līdz aptuveni 400 sūdzībām gadā. Lielākā daļa šo sūdzību tiek noraidītas ar viena tiesneša lēmumu formālu prasību neievērošanas dēļ (skatīt vairāk [Informācija personām par interešu aizstāvību ANO un Eiropas Cilvēktiesību tiesā](#)), un Latvijai atbildes apsvērumu sniegšanai Tiesa nosūta ļoti mazu proporciju – aptuveni 5% no sūdzībām –, kurās Latvija norādīta kā valsts-atbildētāja. Šīs sūdzības tālāk izskata Tiesa vai nu trīs tiesnešu komitejas sastāvā, vai septiņu tiesnešu palātas sastāvā, vai 17 tiesnešu Lielās palātas sastāvā. Lielāko daļu Latvijas lietu Tiesa izskata palātas sastāvā, jo tās skar jautājumus, kuros Tiesai vēl nav izveidojusies labi iedibināta judikatūra. Komitejas sastāvā Tiesa izskata galvenokārt sūdzības par procesa ilgumu un apcietinājuma ilgumu vai piemērošanas pamatojumu, proti, par jautājumiem, kuros Tiesai izveidojusies stabila judikatūra.

Kopumā Latvijas lietu, kurās Tiesa secinājusi, ka nav noticis Konvencijas pārkāpums vai ka sūdzība nav pieņemama izskatīšanai pēc būtības, ir vairāk nekā lietu, kurās Tiesa secinājusi vai Latvija atzinusi, ka ir noticis Konvencijā vai tās papildprotokolos garantēto tiesību pārkāpums.

Plašāku informāciju par jaunāko statistiku aicinām skatīt [Pārstāvja gada pārskatos](#) vai Tiesas sagatavotajos statistikas pārskatos, kurus varēsiet atrast sadaļā [Informācija personām par interešu aizstāvību ANO un Eiropas Cilvēktiesību tiesā](#).

Latviski tulkotie Tiesas nolēmumi (spriedumi un lēmumi) pieejami:

Latvijas Republikas Augstākās tiesas tīmekļa vietnē sadaļā [ECT nolēmumu arhīvs](#);

Latvijas tiesu tīmekļa vietnē sadaļā [ECT spriedumi un lēmumi](#)

Savukārt visi Tiesas nolēmumi ir pieejami Tiesas izveidotā [HUDOC datu bāzē](#), kurā nolēmumus ir iespējams atrast pēc lietas nosaukuma, lietas numura, sprieduma pasludināšanas datuma vai lēmuma pieņemšanas datuma, Konvencijas pantiem, atslēgas vārdiem, valsts-atbildētājas un citiem parametriem.

<https://www.mfa.gov.lv/lv/parstaviba-eiropas-cilvektiesibu-tiesa>